

Länsstyrelsen Kalmar län
391 86 Kalmar

Datum 2024-09-12
SMHI Dnr 2024/1535/5.4.1
Er referens 1801-2024 m.fl.

kalmar@lansstyrelsen.se

Yttrande över Uppdaterade bevarandeplaner för Natura 2000-områden i Alsterån, Kalmar län

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten).

Hydrologi

Diskussionen om basflöde och basnivåer är otydlig och uttrycken måste definieras.

Det bör också redovisas hur basflödet ska beräknas. Vattenuttag och vattenutsläpp bör inventeras samt regleringar samlas in för bästa beräkningsresultat. Det bör också redovisas hur basflödet står i förhållande tillregleringarnas mintappning.

Vid torråret 2018, var flödet vid SMHIs mätstation Getebro ca 50 l/s. Vid detta tillfälle är det inte uteslutet att vattendrag högre upp i systemet i Alsterån haft 0-flöden. Det kan finnas tillfällen, speciellt i ett torrare framtida klimat, då det av naturliga skäl inte finns vatten i naturfårorna. Detta gäller även översvämning vid bl.a. svämädellövskog då det inte kan förutsättas att det blir tre tillräckligt långvariga översvämningstillfällen på 10 år, oavsett mänsklig aktivitet i avrinningsområdet. Det kan vara så att vissa stipulerade mål kommer att vara svåra att uppnå framöver.

Sid 29. Figur 2 Modellerad area strömsträckor. Källa saknas för beräkningarna och hur arean beräknas.

Bilaga 2, sid 62. Det bör förtydligas hur bedömningen ska göras för att avgöra om vattendragen är väsentligt påverkat av människan eller inte. Det bör även redogöras för varför 15% är valt som mål för varje hydromorfologisk typ.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

SMHIs hydrologiska mätstation 75-855 Getebro

SMHI har en hydrologisk station i Alsterån belägen vid Getebro. Stationen ingår i Sveriges hydrologiska grundnät, har en mätserie som är mer än 100 år lång och är även klassad som "Centennial hydrological station" av WMO och är därför särskilt värdefull. SMHI ser gärna att stationen omnämns i Bilaga 1a till Bevarandeplan Alsteråns vattensystem under "Övriga intresseområden".

Vid stationen mäts vattenståndet i ån kontinuerligt varpå ett flöde beräknas utifrån ett hydrologiskt samband. Det hydrologiska sambandet mellan vattenstånd och flöde bygger på manuella vattenflödesmätningar gjorda på plats och gäller så länge förutsättningarna i vattendraget nedströms stationen inte förändras. Sträckan mellan mätstationen (vid landsvägsbron) och den tillhörande bestämmande sektionen (vid Finnholmen, ca 1 km nedströms) samt ytterligare en sträcka nedströms (ca 400 m ned till Strömsholmen) bör därför undantas från eventuella åtgärder som kan påverka det hydrologiska sambandet. SMHI har de senaste åren haft kontakt med Länsstyrelsen gällande mätstationen vid Getebro i samband med planer på åtgärder för svämädellövskog inom naturreservatet. Länsstyrelsen bör därmed känna till vilken sträcka av Alsterån som påverkar mätstationen och hur SMHI ställer sig till eventuella åtgärder eller insatser här. Eventuell påverkan medför stora kostnader som SMHI i så fall kommer att begära ersättning för.

Data från SMHIs station kan användas för uppföljning av bevarandeplanen.

Vattenwebb

SMHI vill informera om att under våren 2024 har en ny version av Vattenwebb driftsatts, som bygger på en ny områdesindelning från nytt kartunderlag. Vattendelarna har justerats och alla områden har nu fått nya ID-nummer (det som inom systemet kallas SUBID). Det innebär att avrinningsområdet har beräknats om och har något förändrade siffror än tidigare, enligt den nya indelningen är Alsteråns avrinningsområde 1527 km², 69% skog, 5% jordbruksmark och 5% sjö. Även årsmedelnederbörd och medelvattenföring har ändrats något. Medelflödet vid stationen Getebro för perioden 1991-2020 är 9,8 m³/s.

Framtida klimat

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till framtida klimat. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar.

Forskningen om förväntade klimatförändringar går fort framåt och SMHI hänvisar primärt till SMHIs fördjupade klimatscenariotjänster:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarioer>

Övrigt

SMHI har ytterligare en mätstation inom Alsteråns avrinningsområde. Stationen 75-2292 Strömsborg är belägen i Badebodaån, men uppströms Aboda kvarn. SMHI gör bedömningen att Strömsborg inte kommer att påverkas.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Avdelningschef Fredrik Linde har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson, Maud Goltsis Nilsson och Lena Andersson.

För SMHI

Fredrik Linde
Avdelningschef Samhällsberedskap